BLOM ECOLOGIE
Verbindt natuur en samenleving

# Aanvullend onderzoek ecologie Fresiastraat e.o. te Helmond

Aanvullend onderzoek naar vleermuizen in het kader van de Wet natuurbescherming

Complexen 601 en 209

blomecologie.nl

# Colofon

| | |
|---|---|
| Status: | Definitief |
| Project: | 2023-0091 |
| Datum: | 20 oktober 2023 |
| Samensteller: | ing. P. Kalkman |
| Collegiale toets: | ing. J. Dekkers |
| Opdrachtgever: | Stichting Woonpartners |
| Contactpersoon: | B. Manders |

Disclaimer
Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.
Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

# Inhoud


**1 Inleiding** **4**

1.1 Aanleiding 4
1.2 Doel 5
1.3 Beschrijving plangebied 5
1.4 Voorgenomen werkzaamheden 5
1.5 Mogelijk aanwezige soorten 5
1.6 Kader Wet natuurbescherming 6
1.7 Gedragscode soortenbescherming voor woningcorporaties 6

**2 Methode onderzoek** **8**

2.1 Theoretisch kader 8
2.2 Praktische uitvoering 8
2.3 Materialen en aanvullende onderzoeksmethode 9
2.4 Veldbezoeken 9
2.5 Specifieke omstandigheden 10

**3 Resultaten** **11**

3.1 Vleermuizen 11
3.2 Overige soorten 13

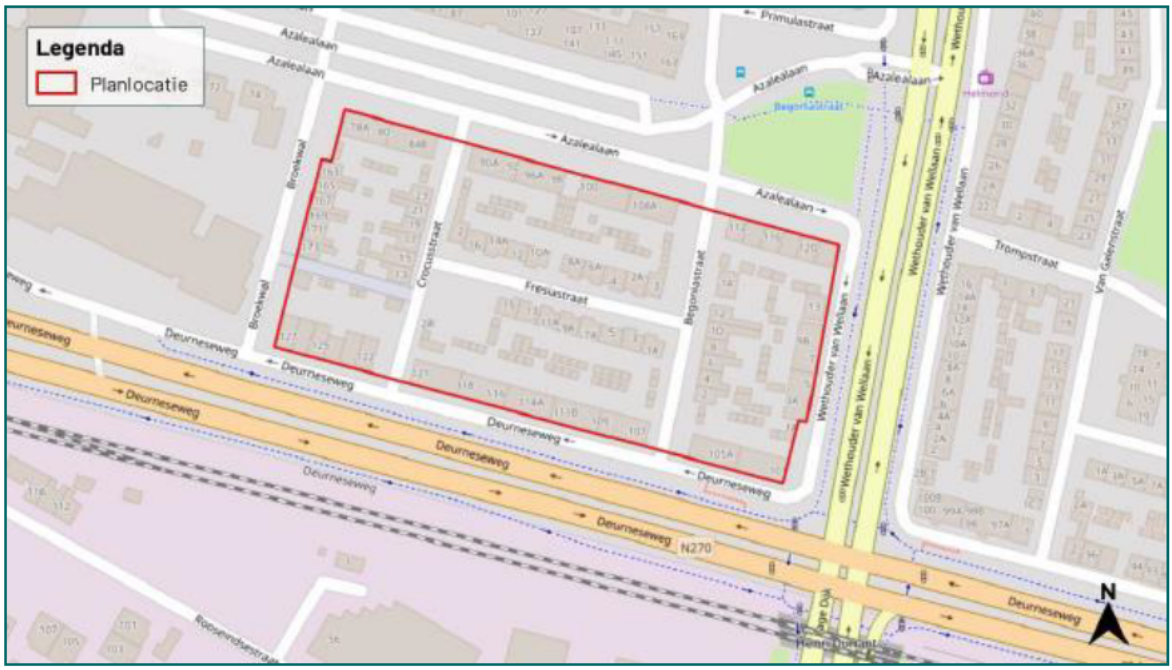
**4 Conclusie** **14**

4.1 Vleermuizen 14
4.2 Overige soorten 14
4.3 Samenvatting 14
4.4 Vervolgstappen 14
4.5 Gedragscode 15

# 1 Inleiding

## 1.1 Aanleiding

Woonpartners is een woningcorporatie die haar werkveld heeft in onder andere Helmond. De woningcorporatie is voornemens om hier meerdere woonblokken te slopen (figuur 1.1). De adressen zijn weergegeven in tabel 1.1.




*Figuur 1 Het plangebied is gelegen te Helmond.*

*Tabel 1.1 Adressen van de te slopen woonblokken.*

| Adressen |
|---|
| Azalealaan 76 t/m 122B (even) |
| Begoniastraat 2 t/m 14 (even) |
| Broekwal 163 t/m 173 (oneven) |
| Crocusstraat 13 t/m 23 (oneven) en Crocusstraat 2 en 2A |
| Deurneseweg 101 t/m 127 (even en oneven) |
| Fresiastraat 1 t/m 15A (oneven), 2 t/m 8A (even) en 10 t/m 16A (even) |
| Wethouder van Wellaan 1 t/m 13 (oneven) |

Gezien de beoogde ingreep mogelijk leidt tot de aantasting van natuurwaarden beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) is een quickscan Wnb uitgevoerd naar de potentie van het plangebied en mogelijke negatieve effecten ten gevolge van de beoogde werkzaamheden (Van Soolingen, 2023). Op basis van de quickscan Wnb kon de aanwezigheid vleermuisverblijfplaatsen niet uitgesloten worden (zie tabel 1.2). Om vast te stellen of het plangebied daadwerkelijk een functie heeft voor vleermuizen dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. Woonpartners heeft Blom Ecologie verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen van het onderzoek beschreven.

## 1.2 Doel

In dit aanvullende ecologische onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Zijn vleermuizen aanwezig in het onderzoeksgebied?
- Op welke wijze maken vorengenoemde soorten gebruik van het onderzoeksgebied? Zijn in het onderzoeksgebied verblijfplaatsen of essentiële onderdelen van het leefgebied aanwezig?
- Resulteert de voorgenomen ingreep in het beschadigen of wegnemen van jaarrond beschermde verblijfplaatsen en/of essentiële onderdelen van het leefgebied? Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk voor de voorgenomen ingreep uitgevoerd kan worden?

## 1.3 Beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit 118 woningen te Helmond (figuur 1.1). De woningen betreffen gezinswoningen en bestaan uit gemetselde muren met spouw en platte daken (figuur 1.2). Een uitgebreide beschrijving van het plangebied en de directe omgeving hiervan is te vinden in de quickscan Wnb (Van Soolingen, 2023).



*Figuur 2 De bebouwing in het plangebied betreffen gezinswoningen met platte daken.*

## 1.4 Voorgenomen werkzaamheden

Woonpartners is voornemens om de bebouwing in het plangebied te slopen ten behoeve van de realisatie van nieuwbouwwoningen. De ingreep zal indicatief op hoofdlijnen bestaan uit de volgende werkzaamheden:

- slopen van bestaande woningen: algemene sloopwerkzaamheden en afvoeren materiaal;
- egaliseren van het terrein;
- realiseren van nieuwbouwwoningen;
- aanbrengen terreininrichting: allerhande straat en hovenierswerkzaamheden.

## 1.5 Mogelijk aanwezige soorten

Uit de quickscan Wnb (Van Soolingen, 2023) is gebleken dat binnen het plangebied mogelijk vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn (tabel 1.2). In tabel 1.3 wordt de potentie naar vleermuissoort en type verblijfplaats gespecificeerd.

*Tabel 1.2 Overzicht van de potentie van het plangebied voor beschermde soorten (Van Soolingen, 2023).*

| Soortgroep | Onderzoek nodig | Bescherming Wnb | Mogelijke functie plangebied |
|---|---|---|---|
| Planten | | | |
| Grondgebonden zoogdieren | | | |
| Vleermuizen | Ja | art. 3.5 | Verblijfplaatsen in gebouwen |
| Amfibieën, reptielen en vissen | | | |
| Insecten en ongewervelden | | | |
| Vogels (Cat. 1 t/m 4) | | | |
| Vogels (Algemeen en cat. 5) | | | |

*Tabel 1.3 Overzicht van de potentie voor vleermuissoorten en type verblijfplaatsen (Van Soolingen, 2022).*

| Vleermuissoort | Zomer | Kraam | Paar | Massawinter |
|---|---|---|---|---|
| Gewone dwergvleermuis | Ja | Ja | Ja | Nee |
| Ruige dwergvleermuis | Ja | Nee | Ja | Nee |
| Laatvlieger | Ja | Ja | Ja | Nee |

## 1.6 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van de Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Vleermuizen vallen onder de bescherming van de Habitatrichtlijn. Naar aanleiding van de beoogde werkzaamheden kan overtreding van de volgende verbodsbepalingen optreden:

Wnb, art. 3.5 (Habitatrichtlijnsoorten)

Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren
Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Voorliggend onderzoek en rapportage zijn uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Binnen de Omgevingswet blijven de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn onverminderd van kracht. Uitvoeringskaders, termijnen en processen vinden binnen de Omgevingswet op andere wijze plaats. Implementatie en wijze van uitvoering zijn vooralsnog niet vastgesteld.

## 1.7 Gedragscode soortenbescherming voor woningcorporaties

Op 21 april 2023 is de Gedragscode soortenbescherming voor woningcorporaties definitief door RVO goedgekeurd voor de periode t/m 1 januari 2025, waarna deze voor een periode van 5 jaar kan worden verlengd. Het doel van deze gedragscode is het verlagen van procedurele onzekerheden bij ontheffingsaanvragen Wet natuurbescherming (Wnb) en het verlagen van de administratieve lasten bij provincies. Werken conform de Gedragscode en binnen de reikwijdte van werkzaamheden en soorten resulteert in een vrijstelling van specifieke verbodsbepalingen van de Wnb. Dat betekent dat er binnen de reikwijdte van de Gedragscode geen losse ontheffing Wnb meer verkregen hoeft te worden.

**Reikwijdte soorten en functies voor Ruimtelijke inrichting**

| Soort | Vrijgestelde functie onder de Gedragscode | Voorbeelden van niet-vrijgestelde functies |
|---|---|---|
| Gewone dwergvleermuis | Zomerverblijfplaats < 10 individuen<br>Paarverblijfplaats < 10 individuen<br>Winterverblijfplaats < 10 individuen | Kraamverblijfplaats<br>Zomerverblijfplaats > 10 individuen<br>Paarverblijfplaats > 10 individuen<br>Winterverblijfplaats > 10 individuen |
| Ruige dwergvleermuis | Zomerverblijfplaats < 5 individuen<br>Paarverblijfplaats < 5 individuen<br>Winterverblijfplaats < 5 individuen | Zomerverblijfplaats > 5 individuen<br>Paarverblijfplaats > 5 individuen<br>Winterverblijfplaats > 5 individuen |
| Overige vleermuissoorten:<br>Gewone grootoorvleermuis<br>Laatvlieger<br>Meervleermuis<br>Tweekleurige vleermuis | | Alle functies |

De Gedragscode mag ook deels toegepast worden binnen een project. Hiermee kan de Gedragscode gebruikt worden voor zomer- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen, waarbij via een parallel traject een separate ontheffing voor de zeldzamere vleermuissoorten en functies (bijv. een kraamkolonie van gewone dwergvleermuis of een zomerverblijfplaats van één laatvlieger) wordt verkregen.

### Reikwijdte locaties, fasering en activiteiten

De Gedragscode geldt alleen voor onderhoud/renovatie en kan niet worden ingezet voor sloop. Maximaal 50 grondgebonden woningen of 100 wooneenheden bij appartementen of flats mogen tegelijkertijd in uitvoering zijn. Daarnaast mag aan hooguit 10% van de woningen gewerkt worden binnen een CBS-buurt. Bij 'gelijktijdigheid' geldt hierbij projecten die daadwerkelijk in uitvoering zijn vanaf het moment van start van de ontmoediging (ongeschikt maken) tot en met de eindoplevering.

Dit wil zeggen dat hooguit 10% van de woningen binnen een CBS-buurt tijdelijk ongeschikt mag zijn voor de bewoning door huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen. Bij grotere projecten dient fasering te worden toegepast.

De volgende activiteiten vallen binnen de reikwijdte van de Gedragscode in het kader van Ruimtelijke inrichting:

- Renovatie- en verbouwingswerkzaamheden
- Spouwmuurisolatie (ook als aparte maatregel)
- Dakisolatie (ook als aparte maatregel)
- Vervanging bestaand glas voor HR++-glas
- Vloer- of kruipruimte isolatie
- Vervangen van voegwerk
- Vervangen kozijnen
- Vervangen gevelbetimmering
- Vervangen van dakbedekkingen, goten en afwatering
- Vervangen van installaties op het dak
- Vervangen van dakrand, boeiboord en/of goot
- Plaatsen zonnepanelen (en zonneboilers)
- Verwijderen van gevelbegroeiing om renovatie en verduurzaming van de woning uit te kunnen voeren. Het groen wordt direct na afloop van de werkzaamheden hersteld.

# 2 Methode onderzoek

## 2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor vleermuizen geldt het meest actuele Vleermuisprotocol (momenteel NGB, 2021) als richtlijn. De richtlijnen worden door de opstellers geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast. De uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in de richtlijnen vormen de basis voor het soortspecifieke onderzoek wat wordt uitgevoerd door Blom Ecologie. In tabel 2.1 wordt voor de desbetreffende beschermde soorten en diens functionele leefgebieden beknopt weergeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn. Voor de veldbezoeken wordt een minimale tussenliggende periode aangehouden voor een goede spreiding over de onderzoeksperiode, conform de relevante Kennisdocumenten en het meest actuele Vleermuisprotocol.

*Tabel 2.1 Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van het aanvullend ecologisch onderzoek zoals geformuleerd in het meest actuele Vleermuisprotocol.*

| Soort | Type | Periode | Omschrijving |
|---|---|---|---|
| Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen | Kraam<br>Zomer<br>Paar | 15 mei t/m 15 juli<br>15 april t/m 15 aug.<br>15 aug. t/m 30 sep. | Minimaal 2 veldbezoeken per type verblijfplaats na zonsondergang of voor zonsopkomst. Veldbezoeken kunnen gecombineerd worden uitgevoerd. Inventariseren van in- en uitvliegende individuen alsmede gedrag indicatief voor een verblijfplaats (o.a. baltsende dieren). |
| Cat. 5 vogels<br>Algemene broedvogels | Nest | | De nesten van cat. 5 soorten en andere algemene broedvogels worden meegenomen gedurende de overige veldbezoeken. |

## 2.2 Praktische uitvoering

De praktische uitvoering valt uiteen in standaardprocedure tijdens elk veldbezoek, de reactieve onderzoekswijze die gehanteerd wordt en, indien van toepassing, de aanvullende onderzoeksmethodes. Op basis van de te verwachten soorten en de relatieve potentie voor deze soorten binnen het onderzoeksgebied wordt het aanvullende onderzoek ingericht. Voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering wordt bekeken vanaf welke posities het onderzoeksgebied (gevels, daken en groenstructuren met potentie) het meest efficiënt en strategisch kan worden onderzocht. De strategische punten, looproute en zichtlijnen zijn afhankelijk van de aanwezigheid van obstructies, struiken/bomen, verlichting en diverse typen van bebouwing. Tevens zijn deze afhankelijk van de te onderzoeken soortgroep.

Binnen de kaders van de relevante Kennisdocumenten en het Vleermuisprotocol (tabel 2.1) is de onderzoekswijze vormvrij. Afhankelijk van omstandigheden zoals de relatieve potentie, ervaring, moment van onderzoek het aantal onderzoekers, en dergelijke, worden door de diverse onderzoeksbureaus op verschillende wijze onderzoek uitgevoerd. Aangezien de te onderzoeken soorten veelal voorkeur hebben voor bepaalde type verblijfsplaatsen en leefgebied wordt door Blom Ecologie reactief onderzoek uitgevoerd.

Dit type onderzoek houdt vast aan strategische punten, looproutes en zichtlijnen waarbij het geobserveerde gedrag van de te onderzoeken soort en de lokale omstandigheden leidend zijn voor de keuze van de strategische punten of looproute en de verblijfsduur per punt. De strategische punten worden bepaald op locatie voorafgaand aan de start van een onderzoek door een visuele beoordeling op de actuele potentie voor de soort in kwestie. Deze punten kenmerken zich door goed overzicht binnen het onderzoeksgebied en zicht op zoveel mogelijk potentiële in- of uitvliegopeningen.

Het aanvullend onderzoek vleermuizen wordt uitgevoerd door een combinatie van strategische punten en looproutes. Tijdens het eerste veldbezoek (zowel in het voorjaar als najaar) worden strategische punten ingenomen. Op het moment dat er sprake is van uitvliegende vleermuizen beweegt de onderzoeker zich in tegenovergestelde richting (dus de vleermuis tegemoet) naar het volgende strategische punt om zo een eventueel tweede of daaropvolgende uitvliegend individu, en uiteindelijk zo mogelijk de kolonieverblijfplaats, te lokaliseren. Hierbij blijft de nadruk op de woningen die binnen het plangebied vallen. Tijdens de vervolgonderzoeken wordt per seizoen de strategische punten ingenomen waar op dat moment de hoogste trefkans is.

Voor de onderzoeken geldt tevens dat tijdens de rondes de keuze van strategische punten en/of looproutes beïnvloed worden door veranderende omstandigheden. Dit kan zijn een plotselinge verandering van windrichting, sterke toename of afname van windkracht, defecte straatverlichting en andere omstandigheden. Het aantal factoren dat bepaalt waarom een onderzoeker juist de ene richting meer op kijkt dan de andere of er juist voor kiest af te wijken van een gebruikelijke route zijn niet of nauwelijks definieerbaar.

De wijze van onderzoek verschilt, met in achtneming van de randvoorwaarden van de relevante Kennisdocumenten en het meest actuele Vleermuisprotocol, dus per datum, per loopronde en per moment. Er is derhalve geen sprake van vaste transecten maar veel eerder van diverse looproutes naar strategische punten waarbij de frequentie van stilstaan en beweging afhankelijk zijn van de omstandigheden op dat moment.

De personele inzet van ieder veldbezoek is afhankelijk van het type onderzoek, de ervaring van de waarnemers en de potentie van het plangebied. Alle veldwerkers van Blom Ecologie zijn bedreven en ervaren in onderzoeken in urbaan gebied. Het onderzoek is er niet op gericht om met volledige zekerheid alle mogelijke verblijfplaatsen en/of functionele structuren te vinden of de aanwezigheid hiervan volledig uit te sluiten. Hiervoor zou een onderzoeksinspanning geleverd moeten worden die de onderzoeksprotocollen ver overstijgt. Van de geleverde onderzoeksinspanning wordt beoordeeld dat deze voldoende is zoals dat redelijkerwijs van een initiatiefnemer gevraagd kan worden. Met het uitgevoerde onderzoek worden derhalve resultaten geleverd die een goed beeld bieden van de aantallen individuen en de actieve nesten en/of verblijfplaatsen op die momenten binnen het onderzoeksgebied.

## 2.3 Materialen en aanvullende onderzoeksmethode

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector, type Petterson D-200x.

## 2.4 Veldbezoeken

Het onderzoeksgebied is geïnventariseerd door ter zake deskundig ecologen van Blom Ecologie of externe ter zake deskundig ecologen onder verantwoordelijkheid van Blom Ecologie. De relevante omstandigheden ten tijde van de veldbezoeken zijn opgenomen in onderstaande tabel (tabel 2.2).

Ten opzichte van de avondrondes, is de ochtendronde met één persoon minder uitgevoerd. Tijdens de ochtendronde zwermen vleermuizen vaak voor een tijdje voorde verblijfplaats in plaats van dat ze hier direct in vliegen. Om deze reden is het makkelijker een verblijfplaats te ontdekken tijdens de ochtendrondes, waardoor een persoon een groter gebied kan onderzoeken. Derhalve is er tijdens deze ronde één persoon minder ingezet.

Tijdens de najaarsrondes wordt vooral gekeken naar baltsgedrag, terwijl er in het voorjaar vooral gefocust wordt op verblijfplaatsen. Baltsgedrag van vleermuizen vindt gedurende de gehele onderzoeksperiode van twee uur plaats, waardoor dit gemakkelijker aan te treffen is dan verblijfplaatsen. Met minder personen kunnen derhalve dezelfde resultaten worden waargenomen, waardoor de najaarsrondes met twee personen minder zijn uitgevoerd dan de voorjaarsrondes.

*Tabel 2.2 Uitgevoerde veldbezoeken gedurende het aanvullend onderzoek.*

| Veldbezoek | Functie | Aantal pers. | Datum | Zon | Tijd | Weersomstandigheden |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Vleermuis 1 | Kraam + zomer | 5 | 15-05-2023 | 21.22 | 21.15-23.30 | 8/8, droog, 3 Bft, 13°C |
| Vleermuis 2 | Kraam + zomer | 5 | 26-06-2023 | 21.58 | 21.50-00.15 | 2/8, droog, 2 Bft, 18°C |
| Vleermuis 3 | (Kraam +) zomer | 4 | 25-07-2023 | 05.51 | 03.45-06.00 | 7/8, droog, 1 Bft, 13°C |
| Vleermuis 4 | Paar | 3 | 05-09-2023 | 20.13 | 23.00-01.00 | 0/8, droog, 1 Bft, 21°C |
| Vleermuis 5 | Paar | 3 | 27-09-2023 | 19.25 | 20.15-22.30 | 6/8, droog, 2 Bft, 20°C |

## 2.5 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek kan er sprake zijn van dusdanig omstandigheden dat er mogelijk een vertekend beeld optreedt van de verzamelde resultaten. Hiermee wordt niet bedoeld het gemotiveerd afwijken van uitgangspunten zoals geformuleerd in de Kennisdocumenten en Vleermuisprotocol. Tijdens het onderzoek was er, voor zover de onderzoekers hebben kunnen nagaan, geen sprake van omstandigheden die mogelijk effect sorteren op de onderzoeksresultaten.

# 3 Resultaten

## 3.1 Vleermuizen

Tijdens de onderzoeksrondes zijn in totaal een tweetal soorten waargenomen in het onderzoeksgebied (tabel 3.1). Waargenomen soorten betreffen de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. De meest waargenomen soort betrof de gewone dwergvleermuis.

*Tabel 3.1 Waarnemingen en aantallen van vleermuizen gedurende de veldbezoeken in het onderzoeksgebied. Een verblijfplaats kan bij meerdere veldbezoeken zijn vastgesteld, het totaal aantal verblijfplaatsen wordt weergegeven in tabel 3.2 en figuur 3.1.*

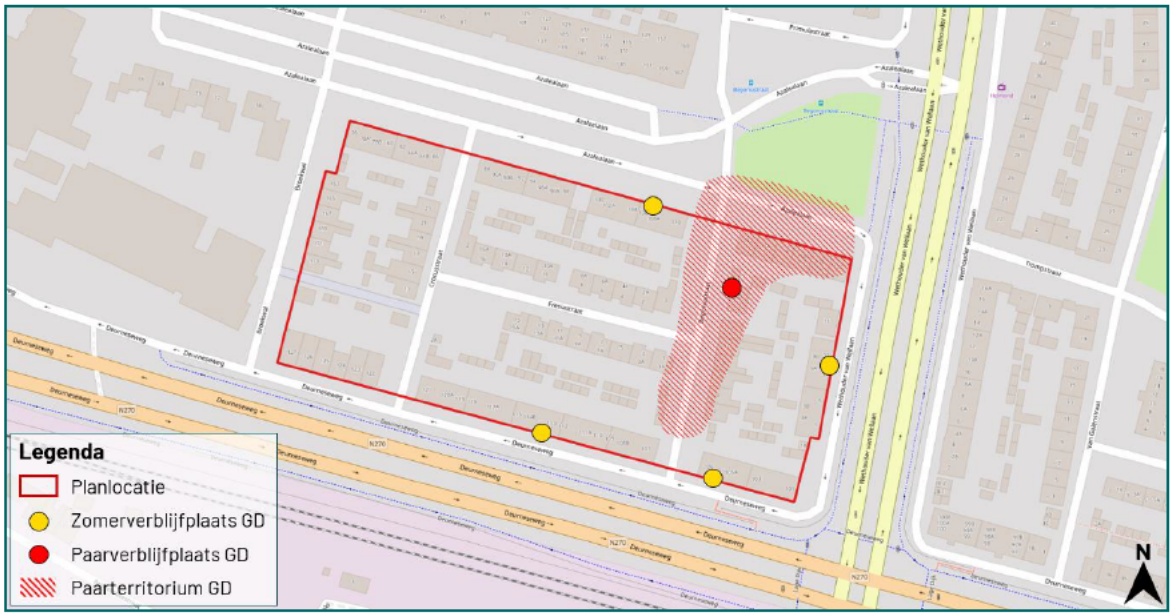
| Veldbezoek | Soort | Aantal individuen | Gedrag en verblijfplaatsen |
|---|---|---|---|
| Vleermuis 1 | Gewone dwergvleermuis | 6 | Foeragerend |
| | Gewone dwergvleermuis | 10 | Overvliegend |
| | Gewone dwergvleermuis | 3 | Zomerverblijfplaats vastgesteld 3x |
| | Laatvlieger | 2 | Overvliegend |
| Vleermuis 2 | Gewone dwergvleermuis | 8 | Foeragerend |
| | Gewone dwergvleermuis | 12 | Overvliegend |
| | Laatvlieger | 4 | Overvliegend |
| Vleermuis 3 | Gewone dwergvleermuis | 2 | Foeragerend |
| | Gewone dwergvleermuis | 4 | Overvliegend |
| | Gewone dwergvleermuis | 1 | Zomerverblijfplaats vastgesteld 1x |
| Vleermuis 4 | Gewone dwergvleermuis | 1 | Foeragerend |
| | Gewone dwergvleermuis | 3 | Overvliegend |
| | Laatvlieger | 1 | Overvliegend |
| Vleermuis 5 | Gewone dwergvleermuis | 2 | Foeragerend |
| | Gewone dwergvleermuis | 2 | Overvliegend |
| | Gewone dwergvleermuis | 2 | Baltsende mannetjes |
| | Gewone dwergvleermuis | 1 | Paarverblijfplaats vastgesteld 1x |
| | Laatvlieger | 3 | Overvliegend |

Gedurende het vleermuisonderzoek zijn vijf vleermuisverblijfplaatsen vastgesteld. Deze zijn allen aanwezig binnen het plangebied. Er is sprake van vier zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. De exacte vindplaats van de vleermuisverblijfplaatsen zijn weergegeven in tabel 3.2 en in figuur 3.1.

Gedurende het vleermuisonderzoek is geen essentiële vliegroute en/of essentieel foerageergebied vastgesteld. De waargenomen individuen verspreiden zich diffuus door het onderzoeksgebied waardoor er geen sprake is van de aanwezigheid van een vaste vliegroute.

*Tabel 3.2 Overzicht van de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen in het onderzoeksgebied.*

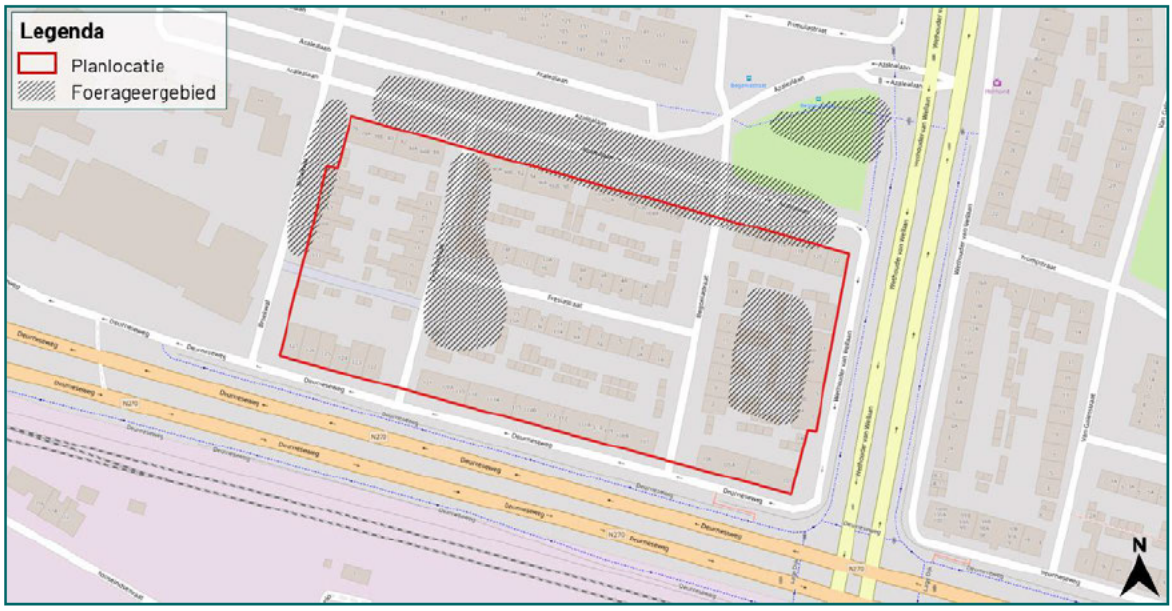
| Adres | Soort | Functie | Plangebied | Omschrijving |
|---|---|---|---|---|
| Begoniastraat 14 | Gewone dwergvleermuis | Paar | Binnen | 1 individu invliegend tussen gevel en boeiboord |
| Wethouder van Wellaan 7 t/m 11 | Gewone dwergvleermuis | Zomer | Binnen | 1 individu invliegend in stootvoeg |
| Deurneseweg t.h.v. 105 | Gewone dwergvleermuis | Zomer | Binnen | 1 individu uitvliegend uit ventilatierooster |
| Deurneseweg t.h.v. 113 | Gewone dwergvleermuis | Zomer | Binnen | 1 individu uitvliegend uit ventilatierooster |
| Azalealeen t.h.v. 106 | Gewone dwergvleermuis | Zomer | Binnen | 1 individu bouncend bij ventilatierooster |




*Figuur 3.1 Overzicht van de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen en territoria in het onderzoeksgebied. Aangezien het westelijke territorium zich buiten de planlocatie bevindt, is hier niet verder gezocht naar een paarverblijfplaats.*



*Figuur 3.2 Foto van de vleermuisverblijfplaats aan de Begoniastraat 14.*




*Figuur 3.3 Overzicht van de aangetroffen foerageerplaatsen. Dit betreffen geen essentiële foerageerplaatsen vanwege het grote alternatieven in de omgeving.*

## 3.2 Overige soorten

Naast de te onderzoeken soorten waarvoor het voorliggend onderzoek is uitgevoerd zijn tijdens de veldbezoeken waarnemingen van overige soorten gedaan. De volgende vogelsoorten zijn gedurende de veldbezoeken waargenomen: houtduif, kauw, kokmeeuw, koolmees, merel, zwarte kraai. Deze waarnemingen bestaan met name uit overvliegende, rustende of foeragerende vogels.

Op de planlocatie zijn tijdens de veldbezoeken geen nesten waargenomen. Nesten van algemene broedvogels zijn beschermd gedurende het broedseizoen. Het broedseizoen loopt indicatief van 15 maart t/m 15 juli. Werkzaamheden die mogelijk nesten van algemene broedvogels aantasten dienen uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen.

# 4 Conclusie

## 4.1 Vleermuizen

In de maanden mei t/m september is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied aan de Fresiastraat e.o. te Helmond. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het meest actuele Vleermuisprotocol (NGB, 2021). Tijdens het onderzoek zijn vijf verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat een aantal woningen in het plangebied een functie hebben voor de gewone dwergvleermuis als zomer- en paarverblijfplaats. Deze verblijfplaatsen worden bij de beoogde ingreep weggenomen. Tevens maakt het plangebied onderdeel uit van het leefgebied, maar is er geen sprake van het wegnemen van essentiële onderdelen van het leefgebied.

De beoogde ingreep leidt tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.5, lid 2 (verstoren vleermuizen) en lid 4 (wegnemen van vijf verblijfplaatsen). Er dient ten aanzien van gewone dwergvleermuis een ontheffing van de Wet natuurbescherming voorhanden te zijn alvorens de woningen met vleermuisverblijfplaatsen gesloopt kunnen worden.

## 4.2 Overige soorten

Het onderzoek beperkte zich in beginsel tot vleermuizen. Tijdens het onderzoek is tevens gelet op individuen, nesten en/of verblijflocaties van andere soorten in het plangebied. Er zijn geen nesten aangetroffen binnen het plangebied.

Zoals beschreven staat in de Vogelrichtlijn zijn alle vogels in Nederland beschermd tijdens het broedseizoen. Indicatief betreft het broedseizoen de periode 15 maart t/m 15 juli. Om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen werkzaamheden die mogelijk leiden tot verstoring of aantasting van nesten buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

## 4.3 Samenvatting

*Tabel 4.1 Samenvatting van de aangetroffen nestlocaties en vleermuisverblijfplaatsen in het onderzoeksgebied.*

| Soort | Type | Aantal wegnemen | Aantal behouden | Bescherming Wnb | Ontheffing nodig |
|---|---|---|---|---|---|
| Gewone dwergvleermuis | Zomer | 4 | 0 | Art. 3.5 | Ja |
| | Paar | 1 | 0 | | |

## 4.4 Vervolgstappen

Voor de uitvoering van de ingreep is ontheffing nodig van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (tabel 4.1). Conform de relevante wetteksten en Kennisdocumenten wordt aanbevolen om de navolgende aspecten te onderbouwen. Deze aspecten maken integraal onderdeel uit van het projectplan ten behoeve van de ontheffingsaanvraag.

1. De activiteit is nodig met een wettelijk belang (Wnb, art. 3.8, lid 5b);
2. Voor de activiteit is geen alternatieve bevredigende oplossing (Wnb, art. 3.8, lid 5a);
3. De staat van instandhouding van de soort blijft gewaarborgd (Wnb, art. 3.8, lid 5c);
4. Bepaal compensatie en mitigatie (Wnb, art. 3.8, lid 5c).

Een ontheffingsaanvraag Wnb is enkel succesvol als al deze aspecten voldoende onderbouwd kunnen worden. Indien de ingreep geen wettelijk belang kent of indien de staat van instandhouding van de aanwezige soorten in het geding komt kan een ontheffing Wnb mogelijk geweigerd worden.

Bevoegd gezag heeft de wettelijke termijn van 20 weken (13 + 7 weken verlenging) om een ontheffingsaanvraag Wnb te beoordelen. De planning van de werkzaamheden dient aangepast te worden aan de aanwezige soorten om zoveel mogelijk de werkzaamheden uit te voeren buiten kwetsbare periodes. Dergelijk maatwerk kan ervoor zorgen dat het project enkel in bepaalde periodes van het jaar uitgevoerd kan worden.

Indien de werkzaamheden leiden tot het wegnemen van verblijfplaatsen dienen alternatieve verblijfplaatsen gedurende een bepaalde periode aanwezig te zijn naast de verblijfplaatsen. Deze gewenningsperiode is afhankelijk van de soort en het aantal individuen en betreft indicatief een aantal maanden en/of een specifiek seizoen. Het tijdig aanbrengen van alternatieve verblijfplaatsen is van belang om onnodige vertraging te voorkomen. Raadpleeg voor de plaatsing van de voorzieningen een ter zake deskundig ecoloog.

## 4.5 Gedragscode

Het project valt niet binnen de reikwijdte van de Gedragscode soortenbescherming voor woningcorporaties (zie H1.7). Voor het project kan de Gedragscode niet worden ingezet, aangezien het om het slopen van bebouwing gaat. Voor het wegnemen van de aangetroffen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis is een separate ontheffing Wnb benodigd.

# Bronvermelding

NGB, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2021. Vleermuisprotocol, versie januari 2021.

Van Soolingen, C.J. Quickscan Wet natuurbescherming Sloop/nieuwbouw Helmond Oost 2023-2032 Woonpartners. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

**Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017)**

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)
Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)

BLOM
ECOLOGIE
Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

KB 820 288

blomecologie.nl